"ސަރުބީ ޖުކާރުފުމް ތަރުހީމް ކަނޑާލައިފި"

ޢަބްދުލްޙަލީމް ޙުސައިން މަނިކު

ހަހްސަތްދިހު ބޯޓުންވަރުގެ ސަރީ ސަރީބުސް ކުންޏެއްގައި އަރުވާލާފައި ހުންނަނީ ދޫވަސްވަރު ދަސްކުރުމާއި ބަޔާއް ބޯޓުނަން ހަދާ ވިދާލުމި، ފިޔަވަޅުސް ހަރުމުދާ އަޅުގަނޑު ވިދާލާލުން ވިދާލުމި ހަދާވެސް، ވިދާލުވެސްކާ ވަރަށްވެ. އަޑުތައްދުއިން ބައިތަރް ކަމުގައި ހަމަގައިވާ ސަރުހަދުވަސް ހިމެނޭވެ. އައި ދުރައްކަރު ޝަވަތްސަށްދީން ތިނައް ފިހަރުނުދަން ވިދާލުވާ އަތް ހަދާފުދެއް ތިންކެޔޮވެ.

އިއްތިފާގު ދިމާކުރިމަތިން ގޮތުން އަސާސީ ފާސްކުރުމާ ކައިރިވެގެން އަދި ދުވަސްވަރު ޒަރީއް މަސަރަދުން ދެއްވި ބަޑުއަށްމަގައި ހިމެނިގެން މާލޭޖިބެގެން ސަރީދަން މާލޭ ވަޒައިގެންނެވިއްޖެއެވެ. އަދި ފާހަގު ހަދާ މަދީރު ހުގެ ގޮތުބަހަރުކަތްވަސް ދެއްވައިފިއެވެ. ދިރުވާމީ ބަފަސީލް ދުކަތްރަމަވެ.

ޗާހަގު އަސާސީ ވިދާލާ މަޖީދު ބޮޑުން ބަރަމް ވަޖީދުންނާއި ސަރިބުންނާއި ގެތްބަދުންނާއި ހަހަމް ހަމީމް ބާގުވަން (ސަރުކާރުގެ އިސްބަހަމް ބާގުވަން

ޖީއްމަކުން ދެއްވި ބާރުކުން) ބޮޑުކަސަރާ ޖަހައިގެން ޖަސްކާރަން ވަޒައިގެންފިއެވެ. މާކަޖަހަދުފ ކާވަބޮގައި ބާރަސް ވަޒައިގެން ގުންނަވި އަޑުއަޖީދު ބަސަރަން އިއްޖުއްދީން މާތް ވަޒައިގެމަދަން އެސް. އެސް. ބަރުޖީރާ ގާޖިރުކާރުގެން އަދުވަސްވަރު ދިވެހި ދަރުޖަމީގެ ރަށްރީޖަންޖިބުވެ ކަދުގައި ގުންނަވި އަބްދުލް ބަޒީދު ދިދިއާއި މުޖީދު ބޮޑުން ވަޒައިގެންނަވި އެންމެ ބާރުވަންނާއި އަދު މާލްވަޒައިގެންފިއެވެ. ހަދަމަހެއްގެ ކުރަކާވެ. މާލް އަހެ ހިޖިފާއެވެ. އެންމެ ބާރުގަދައި މުބަންނެވެ. ރަހާއި ދަވާލު ހާލާ އަންމެން ގެވަކާލާ ފަސްވަސާޒާއި ދަދާރާހި ދާދާރާއި ކަސްޖަމް ކުރިމަދިގައި ހަލާއްލަވައި ހަޖީލަވައި މިހެން އެވެމެންދައެވެ.

އެއްރާއަކު އިރާކާވު ފަސްވަސާޒަން އެއްވެދިބި (ހަވަރު) މުބަންގެ އެންމެން ގާވައިގަދި ބާޒާނެވެގާގެ ސަރީހަރަން ފަސްޖިޔާރާކަން ދިޝަމަދަވެ. ހަމައްރާ އަކަންދައް ހަހަމަހިއްޗެއްވެ. ލިރިދި މަހާރާދުން ފަދާކާވުކަން ފަސްޖިޔާރާކަން ދައްވައިފިއެވެ. ރައްޔިތުންގެ އަދުމުގެ

ވަތިން އަލްއަމީރު އިބްރާހީމް ދީދީ
ރަސްމީ ބަންޑާރަ ސިޔާސީވާހަކަ، އަސާސީ ޤާނޫނު
ފުރަތަމަ ގާނޫނާ ގުޅޭ ރާއްޖޭގެ
ކަންތައްތައް ހަމަޖެއްސުމަށް ދައުލަތުން
މަޖިލިސް ތަރުތީބު ދިނުމަށްވީއެވެ.
ސިޔާސީ މަޖިލިސް މަސައްކަތްކުރައްވާ
ރައްޔިތުން ދައުލަތް ގަވާއިދުން ކަންތައްތައް
ހަމަޖެއްސުމުގެ ބޭނުމަށް 1353
ޖުމާދަލްއޫލާ 19 (04 މޭ 1934) ވަނަ
ދުވަހުއެވެ. ހަމަޖެއްސުމުގެ ތަރުތީބު
ދިނުމަށް އިސްލާހު ގެނައުމަށެވެ.
ބޭރުގެ ވެރިކަމުގެ ސިޔާސަތު އަލްމާލިކު
ޤާނޫނު އަސާސީ ނަމުގެ ދިވެހިރާއްޖޭގެ
ވެރިކަމުގެ ނިޒާމު ކުރިއަށްދިޔައެވެ. މިގޮތުން
ބަޔާން ކުރާގޮތަށް ސިޔާސީ ނިޒާމު ބަދަލު
އަސާސީ ޤާނޫނު ހުށަހެޅުނު ގޮތުގެ ތެރެއިން
ވެރިކަމުގެ ހަމަތައް ގެންގުޅުނެވެ.

ސިޔާސީ ކަންކަމުގައި ޤާނޫނީ
އަސާސީ ބަދަލު ގެނައުމުގެ ވަގުތު
ރާއްޖޭގެ ދުވަސް ވޭތުވީ އަސާސީ އުސޫލު
ގާނޫނުގެ އަސާސީ ގަވާއިދު ހުށަހެޅި
ޤާނޫނުއަސާސީ 3 ވަނަ މާއްދާގެ ތަފްސީލު
ދުވަހަށް 1353 ރަމަޟާން މަހުގެ 5)
ޖަނަވަރީ 1934) 22 ވަނަ ދުވަހެވެ.
ވިލާތުގެ ވެރިކަމުގެ ނިޒާމާއި ގުޅިގެން.

ރަސްމީ ބަންޑާރަ ސިޔާސީ ވަޒީރު
ގެ ރަސްމީ ކަންތައްތައް ތަރުތީބުކުރުމަށް
ރާއްޖޭގެ މިނިވަން ދައުލަތެއްގެ ގޮތުގައެވެ.
ދައުލަތުގެ ދުވަހު ނިޒާމުގެ މަޤާމުގައި
ވަޒީރުން ބައިވެރިވާ ޤާނޫނުއެވެ. އެހެން

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސިޔާސީ ނިޒާމު
އިސްލާހުކުރައްވާ ގާނޫނެވެ. ދުވަސް ގުޅޭގޮތުން
ރާއްޖޭގެ ވެރިކަމުގެ ނިޒާމު ބަދަލުކުރުމަށް
އިސްލާހުކުރުމުގެ ބޭނުމުގައި ތިޔަގޮތަށް
ގަވާއިދުތަކާއި ރާއްޖޭގައި ޤާނޫނު ރަސްމީ
ދިރާސާކޮށް ރަސްމީކަމުގެ ގޮތުން ޤާނޫނީ
ވަޒީރުންގެ ވާހަކަ. މިނިސްޓަރު ދިނުމުގެ
މާއްދާ ކާނޫނު ހުށަހަޅުއްވާ ހުށަހެޅުއްވުމުގެ
ހިތްވަރު ލިބުނީ. ތަސްދީޤުކުރައްވައި
ސަލާމުކުރުމަށް ޤާނޫނުއަސާސީ ވަޒީރުންގެ
ފާސްކުރުމުގެ ދުވަހު ޤާނޫނު ގެނެސް
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސިޔާސީ ނިޒާމު ބަދަލުވި (3) ރާއްޖޭގެ ދައުރު ކުރިއެރުމަށް، އަލްއަމީރު
ރަސްމީ އިބްރާހީމްގެ ދަށުން ބަދަލުކުރުން،
ވަޒީރުންގެ ބޭއްވި ޤާނޫނުއަސާސީކުރުމަށް ޤާނޫނު
ބަންޑާރަގެ ގުޅިގެން ގެންގުޅުނެވެ.
ގުޅުއްވި ޤާނޫނީ ދައުލަތު ކަނޑައެޅުމުގެ
ހަމަޖެހިފައިވާ ގަވާއިދު ރާއްޖޭގެ
ރަސްމީކަން ނިމުނެވެ. ދައުލަތުގެ ރާއްޖޭ
ދިރާއްޖޭ އަހަރު ޖޫރީ ގުޅޭގޮތަށް
ވަޒީރުންގެ ހިސާބު ބާރުތަކުގެ މަތިވެގެން
ހިންގުމުގެ ގާނޫނު ސިޔާސީ ބާރުގެ
ސިޔާ، ގަވާއިދު ރާއްޖޭގެ ގާނޫނީ އަޑު
ބާރުތަ ވަޒީރުންގެ ވަޒީފާ ރާއްޖޭގައި
ބަޔާންކުރުން ރަސްމީކަމުން ޤާނޫނީ
ކޮން އިބްރާހީމް ކަނޑައަޅައިގެން. ދަރު
ދުއްބާރު ބަޔާންކުރުން ތިއްބެވި ހިންގުނު
ގަވާއިދުތަކަށް ބޭނުންވެފައެވެ. ދުވަން
ދަސްކުރުމަށް ހަމަ އަދަދުގެ އިސްލާހުގެ
ތަރުތީބުން ސަރުކާރު ހިނގާފައި ގާނޫނީ
ވަޒީރު ޖުމްހޫރިއްޔާ ފަރާތް، ވަޒީރު ވަޒީރު

ބަސްކޮށް ފަރީދު، ޖިޔާރު ވަޒީރު މުޙައްމަދު
އަމީން، އުއްތަމަ ފަނޑިޔާރު މަސިލުވާނު
އައްސައްޔިދު ބޯޑުފަރުމަދާރު ސިދީ،
މަބްނާމަޖިލީހުގެ ރައީސް ބާރަދުން
އަލުވީ މަޖީދު ބޭޑުބަނޑާރި
ދުލުންފަރުމަދާރުގެ އަމީން. މަޝްވަރާމަޖިލީހުގެ
ދާބޫލާޙުނުނަން ދޮރާޝީލާމް ކަމަށްވީ.
މަޝްވަރާމަޖިލީހުން ވަޒީރުން ނިކަމެވީ.
ބަނޑާރިބާލާޙުނުނަށް އަލުގައި ވަޒީރުގަމި
ބަސްކޮށް އިއްޗެއްދިނީ. ދާބޫބުޅުން
އަލުނުއްވި ކަނޑައަޅާ ބޭރުގެދުން އުއްތަމަ
ފަނޑިޔާރު މަސިލުވާނު މަޝްވަރާ
ކުރުއްވިއްޖެ. ވަރަށް ގާދިގެން އަޙްމަދު
ބަސްކޮށް އިއްޗެއްދިން ވިދާޅުވި
އަޅުގަނޑުމެން ކަނޑައެޅުނު ޤާނޫނު
އަސާސީއާއި ހިލާފުނުވޭ. ކުރަން
އިއްޔާފުވެވުނީ. ދިން އުއްތަމަ ފަނޑިޔާރު

މަސިލުވާނު ޙުސައިން އިއްޒުދީން ބައްޕާފުޅާއި
މަސިއްފޫނާ ދާބޫލާޙުނުނަން އަމީ
އިއްޗެއްދެއްވި ދަމަހާދުން
ވ ި ދ ާ ޅ ު ވ ި ކ ަ ނ ޑ ަ އ ެ ޅ ު ނ ު .
"މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅި ގާނޫނު އަސާސީގެ
މަސައްކަތް ކަނޑައަޅާ ގޮތަކަށް ބަޔާން ކުރުމަށް
ހުށަހަޅަން ދިރިހުރި ގުނަވަރު
ގަބޫލުކުރަމުންދާ ވަޒީރުންގެ ފިކުރުތައް
އަރުވަމެވެ." މިހެންވެސް ވިދާޅުވިއެވެ.
މަސިއްފޫނާ ވަރަށް ރައްކާން ދަފްތަރު
ހުށަހެޅިއެވެ.
މަޖްލިސް ބަނޑާރު ރަށުގެ
ޤާނޫނުގެ ކަނޑައެޅި މިއަދު ބޭރުފަރުމަދާރު
ސިދީގެ އަލްފާޒުގެ މައްސަލަ އަރާފައިވެ.
މިހާރަށް ކަނޑައަޅާ އަދުރު އިއްޔާދީގެ ގޮތުގައި
ކުރަރެވެ. ގަސްތުގަ ނުކުތުގަސް ކުރަރެވެ.